

Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem

Élettani és Takarmányozási Intézet

Takarmánybiztonsági Tanszék

Fatuska Szonja

Üsző borjak, valamint növendék üszők takarmányozásának vizsgálata egy tejelő gazdaságban

Dolgozatom célja az üsző borjak és növendék üszők takarmányozásának egy választott tejelő gazdaságban történő vizsgálata volt, különös tekintettel arra, hogy az állatok az első termékenyítésük idejére elérik-e a megfelelő kondíciót. Dolgozatom részeként az újszülött és növendék borjak takarmányozását vizsgáltam, mivel ezen korosztályok esetében alkalmazott technológia, illetve az ekkor elkövetett takarmányozási és tartástechnológiai hibák a későbbiekben negatív szaporodásbiológia eredményeket hozhatnak, mint nehéz vemhesülés, szabálytalan ciklus, visszaivarzás.

A vizsgálatom helyszínéül a Gödöllői Tangazdaság Tejtermelő Üzemét választottam, mivel holstein-fríz szarvasmarhák tenyésztésében és a tejtermelésben meghatározó gazdaságnak számít hazánkban.

Vizsgálatom során a Tejtermelő Üzem üsző borjainak és növendékeinek takarmányozását vizsgáltam, egészen az első ellés idejéig. Dolgozatom másik részeként az 1 és 18 hónapos kor közötti üszők marmagasságát mértem, mely adatokat Bethard (2000) vizsgálata alapján ajánlott marmagasságokkal hasonlítottam össze. Állatmérleg hiányában az állatok súlyának vizsgálatára nem volt lehetőség, emiatt döntöttem a marmagasság mérése mellett.

Takarmányozási szempontból négy csoportot vizsgáltam. Az első csoportot a 4 és 12 hónapos kor közötti, a második csoportot a 12 és 18 hónapos kor közötti üszők adták, a harmadik csoportban a vemhes üszők, a negyedik csoportban pedig a vemhesség utolsó 2-3 hetében lévő üszők takarmányozását tanulmányoztam.

Vizsgálataim során tapasztaltak alapján megállapítható, hogy a különböző korcsoportok takarmányozása megfelel az NRC és a Magyar Takarmánykódex (2004) szerinti előírásoknak.

A takarmányozási és tartási technológiára vonatkozóan néhány változtatás célszerű lenne, mint például a borjak 4 liter főcstejjel történő itatásának bevezetése, cumis vödör alkalmazása, a csoportos tartású, de még a tejtátás időszakában lévő borjak részére itató automatika kiépítése, a tejtáplálásról történő fokozatos leválasztás alkalmazása, illetve a csoportos tartású állatok részére történő önitató kiépítése.

A marmagasság mérésében tapasztalt eredmények alapján elmondható, hogy az üszők átlag magassága 5 hónapos kort követően az elvárt átlag magassághoz képest jelentősen megnő, az állatok akár a két hónappal idősebb állatok ajánlott átlag marmagasságát is produkálják.

Összességében a mért marmagassági adatok és az alkalmazott takarmányreceptúrák alapján megállapítható, hogy a Tejtermelő Üzemben alkalmazott takarmányozási technológia az üszők növekedését pozitívan befolyásolja, ugyanakkor a technológia modernizálásában még több lehetőség is rejlik.